

Provtagning av PFOS i sjöar och vattendrag

Vi har mätt PFOS på följande platser:

Bergrummet: I bergrummet har man tidigare använt brandsläckningsskum med PFOS. Bergrummet är sannolikt den stora källan till PFOS-utsläppet i vattendragen nedströms Riksten.

Dagvattendammar: dammarna tar han om vattnet som pumpas ut från bergrummet. Dagvattendammar är till för att rena dagvatten.

Sjöar och vattendrag: Provtagna sjöar och vattendrag ligger nedströms den före detta flygplatsen i Riksten, med undantag för Hacksjön.

Information om PFOS, gränsvärden och halter

PFOS tillhör en grupp som kallas perfluorerade ämnen. Förutom PFOS har vi även mätt halterna av PFOA, PFHxS och PFHxA som tillhör samma grupp av perfluorerade ämnen.

Svenska ytvatten sägs vara opåverkade av PFOS om de har en "bakgrundshalt" på cirka 1-4 ng/L. I Mälaren varierar PFOS-halterna mellan 5-15 ng/L. I Tyskland och England har man satt ett gränsvärde på 300 ng/L för dricksvatten. Gränsvärdet är satt för att en person ska kunna dricka vattnet under en långtid (hela livet) utan att någon effekt ska kunna påvisas. I Sverige finns inga gränsvärden för PFOS i dricksvatten. Naturvårdsverket har rekommenderat att svenska gränsvärden ska ligga mellan 350-1000ng/L. Att ett ämne "Kan ej detekteras" betyder att det finns så små halter av ämnet i vattnet att vi inte kan mäta det.

Bergrummet

Provtagningpunkt	PFOS (ng/l)	PFOA (ng/l)	PFHxS (ng/l)	PFHxA (ng/l)	Totalhalt perfluorerade ämnen (PFOS+PFOA+PFHxS+PFHxA)	Kommentar
Pumpvatten bergrummet prov 1	6390	119	1570	154	8230	Höga halter. Filter kommer att sättas in för att rena vattnet.
Huvudpumpgrop bergrummet	2590	407	1590	97,8	4680	Höga halter. Filter kommer att sättas in för att rena vattnet.

Dagvattendammar

Provtagningpunkt	PFOS (ng/l)	PFOA (ng/l)	PFHxS (ng/l)	PFHxA (ng/l)	Totalhalt perfluorerade ämnen (PFOS+PFOA+PFHxS+PFHxA)	Kommentar
Damm 1	1170	182	772	44.1	2170	Höga halter, filter i bergrummet kommer att minska halterna
Damm 3	1310	190	758	50.7	2310	Höga halter, filter i bergrummet kommer att minska halterna

2011-12-07

Sjöar och vattendrag

<i>Provtagningspunkt</i>	<i>PFOS (ng/l)</i>	<i>PFOA (ng/l)</i>	<i>PFHxS (ng/l)</i>	<i>PFHxA (ng/l)</i>	<i>Totalhalt perfluorerade ämnen (PFOS+PFOA+PFHxS+PFHxA)</i>	<i>Kommentar</i>
BysjöpoLEN	518	84,8	266	31,5	900	Påverkad. Efter att vattnet från berggrummet passerat dagvattendammarna kommer vattnet till BysjöpoLEN. Därför är halterna förhöjda.
Bysjön	45.1	8.79	22.9	2.17	79.0	Risk för påverkan föreligger. Analysresultaten för matfisk kommer att ge ytterligare information.
Getaren	30.5	5.53	16.0	kan ej detekteras	52.0	Risk för påverkan föreligger. Analysresultaten för matfisk kommer att ge ytterligare information.
Norra kvarn	25.9	4.71	14.8	2.87	48.3	Risk för påverkan föreligger.
Kagghamra åns utlopp	10.8	2.57	5.92	kan ej detekteras	19.3	Risk för påverkan föreligger. Analysresultaten för matfisk kommer att ge ytterligare information.
Hacksjön	4.18	4.83	10.8	4.37	24.2	Högre halter än den typiska bakgrundshalten, dock låg risk för påverkan.
Kvarnsjön (bäcken norr om Bysjön)	kan ej detekteras	kan ej detekteras	kan ej detekteras	kan ej detekteras	Ingen	Bakgrundshalter / opåverkad
St Uringe/Uringeån	kan ej detekteras	0.936	0.655	kan ej detekteras	1.6	Bakgrundshalter / opåverkad
Malmsjön	2.18	0.774	kan ej detekteras	kan ej detekteras	3.0	Bakgrundshalter / opåverkad
Brosjön	1.11	kan ej detekteras	kan ej detekteras	kan ej detekteras	1.1	Bakgrundshalter / opåverkad
Lilla skogssjön	kan ej detekteras	1.33	kan ej detekteras	kan ej detekteras	1.3	Bakgrundshalter / opåverkad
Dammen Jakobsberg,	kan ej detekteras	kan ej detekteras	kan ej detekteras	kan ej detekteras	Ingen	Bakgrundshalter / opåverkad
Rödmosse diket norra delen	13.9	1.67	10.4	kan ej detekteras	26.0	Risk för påverkan föreligger.